

Лариса МАРЧУК

«Якщо не я, то хто?»

– запитав себе Володимир ШМАТЬКО, наймолодший голова Білівської сільської ради у Тернопільській області, і почав господарювати

46

– **Володимире, що для вас означає бути головою сільради?**

– Насамперед полатати той стереотип сприйняття голови сільради, який склався у нашому суспільстві. Заходиш до сільради. Сидить голова, читає газету. Говориш йому про наболіле: немає в селі вуличного освітлення, нікуди сміття викидати, в школі діти мерзнуть, дитсадок не працює. І чуєш відповідь: в країні криза – немає грошей і нам держава не виділила бюджетних коштів.

– **«Немає» породжує «немає» на всіх рівнях, а головне – вбиває бажання щось робити, шукати вихід. Це «немає» наростає в геометричній прогресії і примножується, воно є серйозною загрозою, бо породжує бідність, а вона – безнадію....**

– Чекати на зміни, нічого не зміняючи, – синдром колишньої радянської системи. Я прийшов сюди, щоб не довідки видавати й керувати штатом сільради, а господарювати й розв'язувати разом з громадою села спільні проблеми. А розв'язувати означає шукати резерви, почати мислити нестереотипно, по-новому, як того потребує час, ситуація. Я склав план роботи і сказав собі: «Якщо не я, то хто?»

– **Відтоді минуло вже два роки. Що вдалося зробити в селі?**

– Перший рік був для мене роком випробувань. Узимку всі дороги позамітало. Село Біла – приміське, половина населення працює в райцентрі, до якого годі було дістатись. Я зрозумів: якщо не матиму своєї техніки, машин для розчищення вулиць, то я – жабрак. На території села працюють два підприємства, які використовують земельні паї громади села. Ось і звернувся до них по допомогу.

Нині маємо трактор, який реконструювали, він постійно розчищає дорогу. Одного разу ми з батьком цілу ніч на ньому працювали, а вранці здивувалося все село. Коли люди вийшли на дорогу, то очам своїм не повірили – сніг скрізь був відгорнутий. Я переконався: коли є бажання щось зробити, то так складаються обставини, що задумане вдається здійснити. Ми придбали вантажівку, тепер водій щосуботи об'їжджає кожне обійстя й вивозить сміття. Цього в селі ніколи раніше не було.

Я прийшов у сільську раду, де скрізь була гнила підлога, туалет і вода – надворі. Сьогодні в приміщенні є холодна і гаряча вода, санвузол – одне слово, все, як у звичайному сучасному офісі. Вдалося встановити 300 вуличних ліхтарів. Вони освітлюють вулиці з 18-ї до 24-ї та з 4-ї до 7-ї години ранку. Торік облаштували уздовж центральної дороги шість автобусних зупинок.

Збудували спортивний комплекс вартістю 300 тисяч гривень, із яких 19 тисяч – бюджетні кошти, а решта – спонсорські. Маємо стадіон із пластиковими стільцями, душові, роздягальні, сцену з накриттям. Дитсадок перевів на тверде паливо, від газу відмовилися. Опалювали, використовуючи відходи після очищення території села від чагарників. Дитячий садок відремонтували, викопали криницю, маємо холодну й гарячу воду, туалети, нові вікна.

– **А як наповнюєте місцевий бюджет?**

– Усі підприємства, що розташовані на території нашого села і користуються старими приміщеннями ферм та складів, регулярно сплачують орендну плату. Чи то ставок, чи то земля – за все сільській громаді платять користувачі. Тож торік наш

бюджет 1 мільйон 360 тисяч гривень ми перевиконали на 160 тисяч гривень.

– **Що, на вашу думку, гальмує розвиток місцевого самоврядування?**

– Голову сільської ради намагаються затягнути в політику. Голова – не політик, він – господарник і має працювати з громадою села для її комфортного життя. 2012 року ми втілили поза політикою низку соціальних проєктів. Виграли грант «Сучасна бібліотека». В Будинку культури нам установили п'ять комп'ютерів, і за бажанням кожен із односельців раз на тиждень має можливість розмовляти по скайпу зі своїми рідними, які працюють за кордоном. Ми, мабуть, перше село

в Україні, котре знайшло інвестора, який під'єднав Інтернет до кожного будинку, а місячна абонемента плата за нього становить лише 50 гривень. У 2012 році село святкувало своє 570-річчя. У конкурсі «Найгостинніша оселя» брали участь багато односельців. У кожній хаті ретельно готувалися до прийому гостей. Господарі не тільки частували смачно, а й демонстрували свої таланти. Цей конкурс транслювали на весь світ через Інтернет.

– А що найбільше турбує молодого голову сільради?

– Люди часто нарікають на свою державу й не розуміють, що, обзиваючи її, обзивають самих себе. Бо це вже аксіома, що держава – це ми. Ось сказав односельцям навести лад на своїх обійстях. Один чоловік скосив бур'ян, а два метри поруч не докосив, бо то вже територія сусіда: «Най сам косить». «То ми ж під одним небом живемо! Може, й там межу зробиш?» – запитую в нього. А вже діти наслідують своїх батьків. Я зробив зауваження, що вони обгортки від солодоців розкидають по селу. Мені відповіли, що немає в селі урн. Добре, слухна підказка. Доклав я зусиль і поставив смітники. Знову папірці довкола. Тоді прийшов до школи і розмовляв уже інакше. Я за освітою еколог, тому мені особливо болить те, на що ми перетворюємо навколишнє середовище. Є в селі кладовище, вдалося його впорядкувати, але щосезону вивозимо гори викинутих штучних вінків, квітів. Я зробив підрахунки й розповів громаді, якої шкоди завдають довіллію штучні він-

У Львові зустрілися голови міст Донецчини та Львівщини

Мета цього поважного зібрання – поглиблення взаєморозуміння, зміцнення дружніх партнерських зв'язків між громадами Львівської і Донецької областей України та Львівським і Донецьким регіональними відділеннями Асоціації міст України.

– Ми зобов'язані розвіяти міф про різницю між Сходом та Заходом, тому що в країні практично не працює ідеологія. В цій ситуації я вважаю нормальною ініціативу мерів міст. Кожен із нас має глибше вивчити історію України і об'єктивно давати оцінку тим історичним подіям, які сьогодні, на жаль, трактуються по-різному й необґрунтовано. Будьмо країною, а не Сходом і Заходом, – сказав під час зустрічі Володимир Сліпцов, міський голова Дзержинська Донецької області.

У Львові представники Асоціації міст України працюють над погодженням основних принципів та механізмів співпраці Львівського і Донецького регіональних відділень АМУ в рамках багатопланової форми зміцнення дружніх відносин, яка буде спрямована на обмін делегаціями, досвідом, проведення спільних нарад, встановлення дружніх особистих контактів між територіальними громадами Львівської і Донецької областей.

Під час перебування у Львівській області представники Донецького регіонального відділення ознайомляться з об'єктами туристичної інфраструктури Львова, Сколівського району, а також відвідають замки Львівщини та Унівську лавру.

Л. М.

ки і квіти, вже не беручи до уваги чималих видатків. По-перше, вони швидко перетворюються на сміття, яке треба постійно збирати й вивозити, а це – вартість машини, бензину, оплата праці вантажника. За все з місцевого бюджету треба пла-

тити. По-друге, через них нищать могили бомжі, які витягають з вінків метал. Але зламати стереотип, який називають традицією, – нести штучні квіти в дні пам'яті померлих – нелегко, проте можливо. І багато односельців мене вже підтримують – краще квітку посадити, або декоративний кущ. До того ж маємо хороший приклад інших країн: там на впорядкованих кладовищах панує мінімалізм.

Усі проблеми можна розв'язати. Бо якщо мене непокоїть якась проблема, то вона непокоїть і людей нашого села. Щоб мати позитивний результат, необхідно витратити власну життєву енергію, силу. Нічого у справу не вклавши, нічого й не одержиш. Мене турбує, що люди перестали вітатися одне з одним, стали заздрисними, часто ображаються, пліткують, сваряться.

– Яку маєте мрію?

– Хочу стати господарем держави України.

– Чи я правильно зрозуміла: хочете бути президентом України?

– Саме так, президентом України, але не політичним, а господарником. І досягти того, щоб у нашій країні громадяни жили гідно, відповідно до тих християнських законів, які ми декларуємо понад дві тисячі років.

